

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА (ЖИВИЙ ПЛАН)

Фахова профілізація «Режисура театру ляльок»

Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво («Режисура драматичного театру», «Режисура театру ляльок»)	
Курс	1-2	
Семестр	1-4	
Обсяг дисципліни (години / ЄКТС)	120 годин / 4 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Інформація про викладача	Профіль викладача, e-mail	Довлетова Світлана Анатоліївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	
	Посада	Старша викладачка
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Dovletova.pdf dovletovv4@gmail.com
Анотація	Силабус навчальної дисципліни «Основи майстерності актора (живий план)» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів. Силабус укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати здобувачі відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Основи майстерності актора (живий план)», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень.	

Мета дисципліни	Метою навчальної дисципліни є професійна підготовка майбутнього режисера театру ляльок, озброєного знаннями та уміннями акторської техніки, які необхідні для вирішення широкого кола проблем з виховання професійних режисерів для лялькових театрів та театрів сценічної анімації.
------------------------	--

Програмні результати навчання	<p>ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.</p> <p>ПРН06. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.</p> <p>ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.</p> <p>ПРН09. Обирати оптимальні технічні та художньо-виражальні (режисерські методи, акторські техніки, сценарно-драматургічні, монтажно-композиційні, пластичнохореографічні, музичні, просторово-образотворчі) засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проекту).</p> <p>ПРН10. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.</p> <p>ПРН11. Організувати, планувати та провадити сценічно-постановочну діяльність.</p> <p>ПРН12. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.</p> <p>ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту.</p> <p>ПРН15. Знати закони психології творчості.</p> <p>ПРН16. Вміти передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.</p> <p>ПРН17. Вміти обирати адекватні засоби презентації результатів власної професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН 18. Проводити професійну діяльність у сфері сценічного мистецтва з урахуванням правових, економічних та етичних аспектів.</p> <p>ПРН 19. Вміти організувати та керувати професійним розвитком осіб та груп, розробляти та реалізовувати творчі проекти; аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.</p>
--------------------------------------	--

Загальні компетентності	<p>ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.</p> <p>ЗК07. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p>
Фахові (спеціальні) компетентності	<p>СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.</p> <p>СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.</p> <p>СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.</p> <p>СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.</p> <p>СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.</p> <p>СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів (основами сценарної та драматургічної майстерності, монтажно-композиційними та просторовообразотворчими основами музичного, образотворчого та пластичнохореографічного мислення, режисерськими методами і акторськими техніками) під час створення сценічного твору.</p> <p>СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.</p> <p>СК08. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.</p> <p>СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.</p> <p>СК10. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.</p> <p>СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.</p> <p>СК12. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливості використання їх виражальних засобів при створенні синтетичного за своєю природою твору сценічного мистецтва (творчого проєкту).</p> <p>СК13. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.</p> <p>СК14. Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності.</p> <p>СК15. Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.</p> <p>СК16. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчовиробничій сценічній діяльності.</p> <p>СК17. Здатність до спілкування з широкою професійною та</p>

	науковою спільнотою та громадськістю з питань сценічного мистецтва та виробництва; до взаємодії із представниками інших творчих професій.
По закінченні вивчення навчальної дисципліни здобувач буде	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зміст, принципи та методи роботи різних театральних шкіл; • практичні основи акторської майстерності; • основні положення теорії майстерності актора та професійну термінологію. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • працювати з акторами над створенням художнього образу у драматичній виставі; • використовувати у творчій діяльності надбання різних театральних шкіл; <p>Мати навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> • роботи з актором; • самостійного аналізу ролі; побудови структури ролі за наскрізною дією у відповідності з надзавданням ролі та вистави; • створення сценічного характеру через пошук характерних особливостей.
Зміст навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;">I курс (1-й семестр)</p> <p>Тема 1. Вступ. Тема 2. Системи і методи акторської техніки. Тема 3. Увага та уява. Тема 4. М'язова свобода. Тема 5. Сценічна віра і правда. Тема 6. Сценічне відношення.</p> <p style="text-align: center;">I курс (2-й семестр)</p> <p>Тема 7. Сценічне спілкування. Тема 8. Природа, логіка і послідовність сценічної дії. Тема 9. Запропоновані обставини. Тема 10. Внутрішнє бачення. Тема 11. Принципи побудови етюдю. Тема 12. Надзавдання та наскрізнадія етюдю. Тема 13. Темпоритм етюдю. Тема 14. Атмосфера етюдю.</p> <p style="text-align: center;">II курс (3-й семестр)</p> <p>Тема 15. Стиль автора. Тема 16. Аналіз літературного твору. Тема 17. Епізоди й акторські завдання в уривку з літературного твору. Тема 18. Логіка дії, боротьба та сюжет. Тема 19. Біографія героя. Тема 20. Особливості словесної взаємодії персонажів в уривку. Тема 21. Підтекст. Тема 22. Кінострічка бачень. Тема 23. Темп, ритм і тон.</p> <p style="text-align: center;">II курс (4-й семестр)</p> <p>Тема 24. Знайомство з п'єсою. Тема 25. Дієвий аналіз. Тема 26. Епізоди та завдання. Тема 27. Партитура дії. Тема 28. Робота над словесною дією.</p>

	<p>Тема 29. Дієвий аналіз п'єси і ролі. Тема 30. Надзавдання та наскрізна дія ролі. Тема 31. Оволодіння психофізичним життям ролі. Тема 32. Пошук зовнішньої характерності (грим, костюм).</p>
Види занять	Практичні, індивідуальні, самостійна робота
Методи навчання	словесний метод (дискусія, співбесіда); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота (розв'язання завдань).
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (max 60 балів): виконання індивідуального творчого завдання.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (max 40 балів): диференційований залік</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
Особливості та політики дисципліни	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як група в Telegram. На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до груп.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. і з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
Рекомендовані джерела інформації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барнич, М. (2016). <i>Майстерність актора: техніка «обману»</i> (2-ге вид.). Ліра-К. 2. Барнич, М. (2018). <i>Психотехніка актора</i>. «Пінзель». 3. Брук, П. (2005). <i>Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр</i>. ЛНУ ім. І. Франка. 4. Гротовський, Є. (1999). <i>Театр. Ритуал. Перформер</i>. Літопис.

5. Довлетова, С. (2001). Особливості роботи над інсценованим твором. *Актуальні проблеми музичного та театрального мистецтва: Мистецтвознавство, педагогіка та виконавство, Матеріали науково-методичної конференції* (3), 181–185.
6. Довлетова, С. (2002). До проблеми самостійної роботи студента над роллю у курсовій виставі. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти, Збірник наукових праць* (8), 274–277.
7. Кнебель, М. (2020). *Про дієвий аналіз п'єси і ролі*. Львів
8. Курбас, Л. (2001). *Філософія театру*. Соломії Павличко «Основи».
9. Лобанов, А. (2012). Школа майстерності: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів : навч. посіб. Харків : Федорко.
10. Мар'яненко, І. (1964) *Сцена, актори, ролі*. Київ : Мистецтво.
11. Паві, П. (2006) *Словник театру*. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 639 с.
12. Саксаганський П. Моя праця над роллю. *Електронна бібліотека "Культура України"*. URL: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=9990> (дата звернення: 13.11.2024).

Інтернет ресурси

gustavothomasteatro. (2009, 2 грудня). *Biomechanica de Meyerhold Film original* [Відео]. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=1VKhnoMLomY>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Основи майстерності актора (анімаційний план)», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «_29_» серпня ____20__24__р., протокол № _2_.